

KONCEPT ZMANJŠEVANJA POPLAVNE OGROŽENOSTI NA POREČJU SAVINJE / POVZETEK

Po hudih poplavah, ki so avgusta 2023 prizadele območje Savinje, je **Direkcija Republike Slovenije za vode (DRSV) ob sanacijskih ukrepih začela sistematično obravnavati celotno problematiko poplavne ogroženosti**. S tem namenom je v sodelovanju s številnimi strokovnjaki in podjetji pripravila obsežno dokumentacijo in načrte, ki temeljijo na **Celoviti hidrološko-hidravlični študiji porečja Savinje in analizah konkretnega poplavnega dogodka 4. 8. 2023**. Ključna cilja teh študij sta bila **podrobna ocena poplavnih tveganj ter priprava strokovno utemeljenih, učinkovitih in trajnostnih rešitev**.

Iz študij izhaja, da je za bistveno zmanjšanje poplavne ogroženosti, predvsem na urbaniziranih in drugih najbolj kritičnih območjih porečja, nujno potrebna izvedba več kot 70 sistemsko povezanih ukrepov. Ti ukrepi so raznovrstni in celovito naslavlja večplastno problematiko poplav:

- **Povečanje pretočnosti vodotokov na kritičnih odsekih** – Z ureditvijo, razširitvijo ali poglobitvijo strug se izboljšuje sposobnost rek in potokov, da ob večjih nalivih zadržijo ali odvedejo večjo količino vode, s čimer se zmanjšuje nevarnost izlivanja vode iz strug.
- **Izgradnja nasipov in drugih protipoplavnih objektov** – Na izpostavljenih predelih so načrtovani novi ali okrepljeni nasipi, protipoplavni zidovi in zaščitne pregrade, ki neposredno ščitijo naselja, infrastrukturo in kmetijska zemljišča pred vdori visokih voda.
- **Aktivacija razlivnih območij** – Predvideno je načrtno preusmerjanje in začasno zadrževanje visokih voda na posebnih območjih, ki so namenjena poplavljanju zgolj ob izrednih dogodkih. Tako se razbremeni pritisk na gosto poseljena območja.
- **Načrtovanje zadrževalnikov visokih voda in razbremenilnikov** – Z izgradnjo novih in obnovo obstoječih zadrževalnikov se zagotavlja začasno zadrževanje večjih količin vode, kar pomembno zmanjša nevarnost nenadnih poplavnih valov.
- **Dvig nivelet cest in poti, obnova ali gradnja mostov** – Preurejanje prometne infrastrukture omogoča večjo odpornost na poplave, hkrati pa zagotavlja boljšo dostopnost tudi v primeru izrednih dogodkov.

Vsak ukrep je bil **podrobno analiziran** – ocenjen je bil **njegov pričakovani učinek na zmanjšanje poplavne ogroženosti, določena prioriteta izvedbe in način umeščanja v prostor**. Pomembno je, da so ukrepi **medsebojno povezani ter strokovno in časovno usklajeni**, saj le tako zagotavljajo **največji učinek**.

Pri načrtovanju in izvedbi se **upoštevajo tudi novi hidrološki pogoji, ki jih prinašajo podnebne spremembe**, kar pomeni, da so rešitve zastavljene dolgoročno in prilagodljivo. Ukrepi niso namenjeni zgolj zaščiti urbaniziranih območij, temveč tudi pomembnim kmetijskim zemljiščem, s čimer se ohranja njihova pridelovalna vrednost in dolgoročna varnost.

Koncept temelji na racionalni rabi prostora, večnamenskosti ureditev in skrbi za čim manjše negativne vplive na okolje ter na kmetijsko rabo. Posegi so zato načrtovani tako, da prispevajo k izboljšanju kakovosti bivanja, povečanju varnosti in boljši izrabi prostora. Razlikujejo se glede na vrsto, obseg, lokacijo in potrebne prostorske ter administrativne postopke.

Celoten program zmanjševanja poplavne ogroženosti v **porečju Savinje predstavlja enega največjih in najbolj celovitih pristopov k urejanju vodotokov in poplavne varnosti v Sloveniji do zdaj**. Temelji na sistematičnem povezovanju ukrepov, interdisciplinarnem sodelovanju in dolgoročnem strateškem načrtovanju, ki upošteva tako naravne razmere kot potrebe ljudi in gospodarstva. Izvajanje bo potekalo postopno, glede na prioritete in razpoložljiva sredstva, končni cilj pa je vzpostavitev trajno varnega in odpornega okolja za vse prebivalce porečja reke Savinje.